

**Skrivelse
Socialnämnden**

20 november 2024

Jan Jönsson m.fl. (L)
Andréa Hedin m.fl. (M)
Henrik Falk (C)

Skrivelse från Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet angående uppföljning av placerade barn

Att omhändertagna och placerade barn tillhör samhällets mest utsatta är välkänt. Målgruppen har också ofta avsevärt sämre hälsa, tandhälsa och psykisk hälsa än barn som inte placeras. Tidigare forskning av bland annat Bo Vinnerljung har visat att barn som placerats löper förhöjd risk att utveckla missbruksproblematik, lagföras för brott och även dö i ung ålder. Men eftersom det handlar om en grupp barn och unga som ofta kommer från svåra förhållanden kan det vara svårt att bedöma vad som beror på placeringen i sig. Det har därför en ny rapport från SNS analyserat - *Överleva barndomen: effekter av att tvångsomhändertagna barn*.

Genom att jämföra barn som socialnämnder rekommenderat ska omhändertas men där olika domare gjort olika bedömningar, och en del barn då inte placerats, möjliggörs en jämförelse av likvärdiga grupper. Samtliga barn som ingår i undersökningen har bedömts vara i behov av omhändertagande men förvaltningsrätten har sen gjort olika bedömningar där en del av barnen inte placerats. Ronja Helénsdotter, som skrivit rapporten, har sen undersökt hur det gått för respektive grupp. Resultaten är minst sagt nedslående och framgår i rapportens slutsats:

”Resultaten visar att i de fall då det inte är självklart att barnen borde omhändertas orsakar beslutet om tvångsomhändertagning en kraftig ökning i risken för att barnen dör innan det år de skulle fylla 20 år. Chansen att barnen skulle överleva barndomen hade varit högre om de fått vara kvar i sina hem. Denna effekt drivs främst av suicid som inträffar medan de omhändertagna barnen fortfarande är placerade utanför hemmet. Det sker en kraftig ökning i risken för suicid redan inom nio månader från domstolens beslut.”

Vid ett verksamhetsbesök på en av SiS institutioner nyligen förstärktes även bilden av att suicid och suicidförsök är ett påtagligt problem i arbetet med den här målgruppen. Det är dock viktigt att poängtera att varken rapportens författare eller Liberalerna anser att omhändertagande inte ska ske. Däremot är det uppenbart att den vård som erbjuds behöver stärkas och förbättras, genom bland annat utökade resurser för att kunna anställa tillräckligt med kompetent personal för att möta målgruppens stödbehov.

Finansiering och reformering av samhällsvården för barn och unga är främst ett nationellt uppdrag, där det finns pågående utredningar. Men Stockholms stad har ett ansvar som placerande kommun och både kan och ska bidra i arbetet med att förbättra livsvillkoren för de barn som omhändertas. En stor del i det arbetet är att faktiskt följa upp hur det har gått för de som placerats för att kunna utvärdera, anpassa och förbättra stödinsatser.

Mot bakgrund av detta önskar vi svar på följande frågor:

- Hur många av stadens placerade barn och unga begår suicidförsök eller fullbordat självmord per år?
- Hur har suicidrisken bland stadens placerade barn och unga förändrats över tid?
- Görs det någon systematisk uppföljning av livssituationen för barn som staden omhändertagit, efter att en placering avslutats?
- Bedömer förvaltningen att det finns praktiska och juridiska möjligheter att göra/utöka en sådan uppföljning?